

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA - język polski, klasa VI

- **Oceniane elementy**

1. Sprawdziany, testy:

- a) testy kompetencji, testy - diagnozy,
- b) prace klasowe,
- c) sprawdziany gramatyczne,
- d) sprawdziany ortograficzne (w tym - dyktanda),
- e) kartkówki obejmujące materiał z maksymalnie trzech ostatnich lekcji,
- f) sprawdziany z treści lektur,
- g) testy sprawdzające umiejętność czytania ze zrozumieniem.

2. Recytacja poezji i prozy.

3. Prace pisemne - krótkie i długie formy wypowiedzi.

4. Projekty edukacyjne - w zależności od planu pracy w danej klasie.

5. Wypowiedzi ustne.

6. Praca w grupie.

7. Aktywne uczestnictwo w zajęciach.

- **Sposób oceny**

Każda praca pisemna, test i kartkówka:

0 - 30% punktów - ocena: niedostateczny; 31 - 50 % punktów - ocena: dopuszczający; 51 - 74 % punktów - ocena: dostateczny; 75 - 89 % punktów - ocena: dobry; 90 - 100 % punktów - ocena: bardzo dobry, 100% punktów + ½ zadania dodatkowego - ocena: celujący.

Ocenę celującą może otrzymać uczennica / uczeń, która / który rozwiąże zadania o większym stopniu trudności (jeśli zostaną one umieszczone przez nauczyciela w arkuszu) lub w praca pisemna będzie wyróżniała się szczególnymi walorami.

- **Poprawa ocen**

Uczennica / uczeń ma możliwość jednokrotnego poprawienia oceny ze sprawdzianu, testu, pracy pisemnej, recytacji - w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, w przeciągu dwóch tygodni od jej otrzymania. Dotyczy to również nieobecności na sprawdzianie, teście oraz w dniu wyznaczonym na oddanie pracy pisemnej lub zaprezentowanie recytacji albo projektu.

- **Nieprzygotowania**

Uczennica / uczeń może (bez konsekwencji) dwukrotnie w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do zajęć, z wyjątkiem zapowiedzianych kartkówek, sprawdzianów, testów, prac klasowych. Każde kolejne skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej.

- **Inne**

Wszystkie stosowane przez nauczyciela formy sprawdzania wiedzy i umiejętności uczennicy / ucznia są dla niej / niego obowiązkowe. W przypadku nieobecności ma obowiązek - w terminie uzgodnionym z nauczycielem (nie później niż w ciągu dwóch tygodni) - napisać zaległy sprawdzian, test, pracę klasową, zaprezentować utwór (recytacja) lub realizowany wraz z grupą projekt. Prace pisemne nauczyciel przechowuje w szkole i są one udostępniane do wglądu zainteresowanym rodzicom. Uczennica / uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy. W przypadku nieobecności ma obowiązek uzupełnić notatki oraz nadrobić zrealizowany materiał.

Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń / uczennica:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń / uczennica potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń / uczennica potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń / uczennica potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń / uczennica: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje narratora; • definiuje: list oficjalny, opowiadanie twórcze na podstawie baśni, legendy, mitu, przypowieści; perswazję, słowo <i>intonacja</i>, wypowiedź twórczą, zdanie złożone; • dzieli głoski na samogłoski i spółgłoski; • nazywa barwy użyte przez malarza; • odnajduje hasło w słownikach: poprawnej polszczyzny, terminów literackich; • odróżnia głoski od liter; • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie; • określa miejsce, w którym znajdują się przedstawione postacie; • określa rodzaj literacki; • omawia elementy świata przedstawionego; • opisuje obraz; • podaje różnice pomiędzy tezą a hipotezą, argumentem a przykładem; • podaje zasady używania dłuższych i krótszych form zaimków; • porządkuje informacje zaprezentowane w tekście; • posługuje się terminami i pojęciami: list oficjalny, charakterystyka, opowiadanie twórcze na podstawie baśni, legendy, mitu lub przypowieści, opis przeżyć wewnętrznych, pamiętnik, 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje narratora oraz bohaterów pierwszoplanowych oraz drugoplanowych utworu, fragmentu, komiksu, postacie przedstawione na obrazie; • charakteryzuje poszczególne części zdania, rodzaje perswazji; • definiuje głoski, sylaby i litery, rodzaje związków wyrazowych; • formułuje tezę bądź hipotezę do podanego problemu lub podanych argumentów; • formułuje w punktach, na czym polega współczesny patriotyzm; • identyfikuje akcent paroksytoniczny jako dominujący w języku polskim; • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie; • nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst; • odnajduje w tekście błędne zapisy <i>nie</i> z różnymi częściami mowy; • odnajduje w tekście przykłady ilustrujące wskazane cechy charakteru; • odnosi fragment utworu do pierwowzoru biblijnego; • odróżnia nieodmienne części mowy od odmiennych; • określa nastrój utworu, temat i główną myśl tekstu lub jego fragmentu; tezę postawioną przez autora; 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje: język fragmentu; nastrój utworu; problematykę utworu; • definiuje pojęcie szczęścia; • dzieli tekst na części tematyczne; • formułuje argumentację do podanej tezy; • formułuje przesłanie przypowieści; • interpretuje funkcję użytych barw; • koryguje podany przykład listu oficjalnego; • koryguje zdania pojedyncze pod kątem interpunkcji; • łączy wypowiedzenia tak, aby powstały zdania złożone; • nazywa: cechy, którymi powinni się charakteryzować przedstawiciele poszczególnych profesji; emocje, których doświadczają bohaterowie; rodzaje zdań złożonych; wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz; wrażenia, jakie budzi w nim czytany tekst; • ocenia wypowiedź bohatera; • odnajduje w dowolnych źródłach symboliczne znaczenia wskazanych elementów, występujących na obrazach; • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie lub całym utworze do swoich własnych doświadczeń; • odróżnia: głoski dźwięczne od bezdźwięcznych oraz ustne od nosowych; informacje o faktach od 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywnie uczestniczy w dyskusji; • charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje charakterystyczne dla niego cechy; • czyta podany tekst poprawnie akcentując wszystkie wyrazy; • formułuje: problem przedstawiony na obrazie; różne sposoby wyrażania oczekiwań; • interpretuje: funkcję barw; metaforyczne wypowiedzi bohaterów; przenośnie użyte w utworze lub jego fragmencie; tytuł obrazu; utwór; wymowę obrazu; zakończenie utworu; znaczenie puenty utworu, tytułu; znaczenie wyrażeń niedosłownych; • klasyfikuje związki wyrazowe; • konfrontuje przeczytane informacje z własnymi wyobrażeniami; • krytycznie ocenia pozyskane informacje; • odnajduje motywy biblijne w tekstach kultury; • odnosi doświadczenia bohaterów utworu lub problematykę w nim poruszoną do swoich własnych doświadczeń; • odnosi się do pytania postawionego na końcu tekstu; • odnosi sposób przedstawienia Adama i Ewy do stereotypów dotyczących płci; • odróżnia informacje o faktach od 	<ul style="list-style-type: none"> • bierze udział w dyskusjach na różne tematy; • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze; • formułuje inne pytania filozoficzne; • interpretuje obraz w kontekście wiersza; • omawia fotografię umieszczoną w podręczniku w kontekście przeczytanego artykułu; • omawia inne teksty kultury związane z podanym, wykorzystuje konteksty; • omawia kontekst historyczny fragmentu lub całego utworu; • omawia książki, które najintensywniej zapadły mu w pamięć; • podaje przykłady indywidualnego widzenia świata; • porównuje różne teksty kultury poruszające podobną problematykę; • porównuje sposób ukazania stworzenia świata w Biblii i w mitologii; • przedstawia informacje na temat omówiony w tekście; • przedstawia wybrane zagadnienie, np.: różne sposoby świętowania Wielkanocy, tło historyczne powieści, powieść detektywistyczną, stereotyp, tekst kultury zawierający odwołania do mitologii lub inne;

<p>przypowieść, wypowiedź twórcza; pisownia: wyrazów z <i>nie, ó, u, rz, ż, ch, h, q, ę, en, em, on, om</i>; trudnych form rzeczowników, przymiotników, czasowników; wyrazów obcych; wielką i małą literą; znaki interpunkcyjne w dialogach, średnik, dwukropek, przecinek w zdaniu pojedynczym, użycie nawiasu; głoski (spółgłoski miękkie i twarde, funkcje litery <i>i</i>, głoski dźwięczne i bezdźwięczne, głoski ustne i nosowe), wymowa (zasady akcentowania, zasady intonacji); wypowiedź argumentacyjna, zasady dyskusji, wyrażanie oczekiwań (perswazja); nieodmienne części mowy, odmienne części mowy, części zdania; rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, różne rodzaje wypowiedzeń, związki wyrazowe, wyrazy poza związkami, czasowniki dokonane i niedokonane, strona czynna i bierna czasowników, czasowniki przechodnie i nieprzechodnie, zaimki, zdanie złożone, zdanie złożone podrzędnie, zdania złożone współrzędnie (łączone, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe); motto, apostrofa, bajka, morał, anafora, powtórzenie, środki stylistyczne (poetyckie), fikcja literacka, wyrazy dźwiękonaśladowcze, narrator, narracja pierwszoosobowa, powieść, powieść fantastycznonaukowa, powieść detektywistyczna (kryminalna), powieść obyczajowa, powieść przygodowa; świat przedstawiony, akcja, wątek, fabuła jednowątkowa, podtytuł, słownik poprawnej polszczyzny; ludzie telewizji, programy telewizyjne; scenariusz filmowy;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omawia: kompozycję obrazu; pochodzenie wskazanych motywów biblijnych, sposób, w jaki fragmenty odnoszą się do Biblii; relacje pomiędzy bohaterami utworu; specyfikę miejsca akcji; sytuację, emocje postaci przedstawionych na ilustracjach; sytuację liryczną; zachowanie bohaterów; • opisuje: najważniejsze postacie z mitologii; obraz; specyfikę poszczególnych muzeów; zadania osób zaangażowanych przy tworzeniu muzyki, przy tworzeniu programów telewizyjnych; • podaje przykłady programów telewizyjnych i klasyfikuje je do właściwych kategorii; • podaje różnice pomiędzy bajką a baśnią, cechy mitu • proponuje alternatywne zakończenie wybranego mitu, przypowieści, legendy lub baśni; • przekształca czasowniki ze strony czynnej na bierną i z biernej na czynną; równoważniki zdań w zdania; • przy redagowaniu tekstów potrafi korzystać ze słownika terminów literackich; • przygotowuje materiały do napisania charakterystyki, opisu przeżyć wewnętrznych; • redaguje dialog urozmaicający akcję podanego tekstu; • rozpoznaje: poszczególne typy zdań złożonych współrzędnie; wypowiedź jako tekst nieliteracki; zdania złożone współrzędnie; • rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze; • uzupełnia: podane słowa odpowiednimi literami; podany tekst odpowiednią formą wyrazu obcego; wypowiedź podanymi czasownikami 	<p>opinii; spółgłoski miękkie od twardych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa: doświadczenia bohaterów i porównuje je z własnymi; funkcję środków stylistycznych; temat i główną myśl tekstu; nastrój utworu; problematykę utworu lub jego fragmentu; swoistość definicji słownikowych; własne stanowisko; wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst; znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu; • omawia: problematykę utworu lub jego fragmentu, sposób przedstawienia postaci w utworze, funkcję: namalowanej przestrzeni, tła, środków stylistycznych, śródtytułów, specyficznego języka, którym posługuje się narrator; • opisuje uczucia i stany wewnętrzne bohaterów podanej sytuacji; • opowiada o problematyce utworu; • podaje wyrazy pokrewne uzasadniające pisownię; • poprawnie zapisuje podane słowa; • przedstawia skojarzenia związane z obrazem; • przekształca podaną wiadomość w list oficjalny; • przyporządkowuje sposób wyrażania oczekiwań do sytuacji oraz osoby; • redaguje opis sytuacji na podstawie podanego planu, plan opisu przeżyć wewnętrznych, plan wydarzeń opowiadania twórczego; • rozpoznaje: formę wskazanej części mowy, nieodmienne części mowy w tekście; jakich znaków brakuje w podanym tekście; • tworzy: czasowniki dokonane od niedokonanych, formy osobowe do podanych bezokoliczników, odpowiednie formy zaimków, przysłówki od podanych 	<p>opinii;</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi; • omawia: funkcję środków stylistycznych; problematykę utworu; przyczyny wpływu mitologii na kulturę wieków późniejszych; specyfikę muzyki jako dziedziny sztuki, telewizji jako medium; symbolikę elementów przedstawionych w utworze; • opisuje wybrane muzeum; • poprawnie interpretuje wymagany materiał; • porównuje początki ludzkości przedstawione w Biblii i w mitologii; • posługuje się: przymkami i spójnikami w tekście; różnymi odmianami języka stosownie do sytuacji; • przekształca zdania tak, aby były poprawne, gdy zastosuje inny rodzaj podmiotu; • przy opisie dzieła sztuki wnikliwie przedstawia elementy charakterystyczne, w sposób kompetentny omawia cechy sztuki, ujawniając wrażliwość; • przygotowuje wyjaśnienia, które pomagają zrozumieć przyczynę danej formy zapisu; • redaguje: dobrze zorganizowany, jasny i zrozumiały opis sytuacji, list oficjalny, opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści, pełny, spójny i poprawny opis przeżyć wewnętrznych, scenariusz filmowy na podstawie podanego tekstu, tekst informacyjny, wypowiedź twórczą zawierającą elementy urozmaicające, tekst z użyciem nawiasów; 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację na zadany lub wybrany temat, np.: kraju i jego specyfiki, motywu biblijnego, różnych rodzajach muzeów, wybranym państwie afrykańskim itp.; • przywołuje i interpretuje inne teksty kultury poruszające podany temat; • redaguje: bajkę, opis przeżyć wewnętrznych bohatera, opowiadanie z wątkiem detektywistycznym, oryginalny scenariusz filmowy na podstawie własnego pomysłu, opowiadanie w konwencji science-fiction, reklamę; • sporządza notatkę na temat poruszony w tekście; • wskazuje elementy zgodne z prawdą historyczną oraz te, które jej przeczą; • wskazuje teksty kultury, w których muzyka pełni istotną rolę; • wykorzystuje bogate konteksty; • wypowiada się na temat najważniejszych bogów greckich; • wypowiada się na temat rozwoju techniki i jej wpływu na życie codzienne, wskazuje wady i zalety.
---	--	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia podział wypowiedzeń; • przytacza pytania zadane w tekście; • referuje treść artykułu, fragmentu lub całości lektury, komiksu, listu, wiersza, bajki, mitu, przypowieści; ustala kolejność zdarzeń; • relacjonuje zasady łącznej i rozdzielnej pisowni partykuły <i>nie</i>, zakończeń <i>-dztwo</i>, <i>-dzki</i> oraz <i>-ctwo</i>, <i>-cki</i>, używania dwukropka, nawiasu; • rozpoznaje i wskazuje odmienne części mowy; • streszcza fragment; • wskazuje adresata lirycznego, podmiot liryczny, narratora; elementy realistyczne i fantastyczne; różnice pomiędzy charakterystyką a opisem postaci; • wyjaśnia pojęcia: akcja, wątek, fabuła jednowątkowa, fabuła wielowątkowa, narrator, bajka, morał, epika, uosobienie, Biblia, Księga Rodzaju, przypowieść, talent, raj, Eden, związek frazeologiczny; czasowniki dokonane, czasowniki niedokonane; dyskusja, teza, hipoteza, argument, przykład; e-higienia, fonoholizm; mit, fakt, stereotyp; mitologia, Olimp, Prometeusz, Zeus, Tartar; narracja pierwszoosobowa, narracja trzecioosobowa, pytanie retoryczne; opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych, opis dzieła sztuki; powieść detektywistyczna, szyfr; strona czynna, strona bierna, czasowniki przechodnie, czasowniki nieprzechodnie; teatr, fikcja literacka; wykrzyknik i partykuła; wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane emocjonalnie, zdrobnienia, zgrubienia; anafora; bezokolicznik; komiks; patriotyzm; powieść fantastycznonaukowa 	<p>w odpowiednich formach; zdania właściwymi formami czasowników;</p> <ul style="list-style-type: none"> • używa zaimków w odpowiednim kontekście; • w zdaniu wskazuje miejsca, w których powinien być przecinek; • wskazuje: cechy mitu, artykułu prasowego w tekście; elementy realistyczne i fantastyczne; formy dokonane w tekście; funkcję rodzaju narracji; głoski dźwięczne i bezdźwięczne, ustne i nosowe w podanych wyrazach; miejsca, w których należy postawić myślnik, dwukropkę; różnice w wymowie i pisowni podanych bezokoliczników; środki stylistyczne i określa ich funkcję; typy wypowiedzeń w tekstach; uosobienie w bajce i określa jego funkcję; argumenty oraz przykłady w podanym tekście; w utworach cechy gatunkowe; wątek główny i wątki poboczne; zdania, w których podmiot nie jest wykonawcą czynności; • wybiera argumenty adekwatne do określonego listu oficjalnego; • wyjaśnia: funkcję rodzaju narracji; przyczyny decyzji bohaterów utworów; na czym polega pytanie filozoficzne; przyczynę zastosowania cudzysłowu; różnice pomiędzy argumentami odwołującymi się do faktów i logiki a argumentami emocjonalnymi; w jakich sytuacjach używa się oficjalnej a w jakich – nieoficjalnej odmiany języka; przyczyny zapisu podanych wyrazów; dlaczego w podanym tekście zastosowano nawiasy; w jakim celu został użyty średnik we wskazanym tekście; zasady pisowni końcówek bezokoliczników; • wykorzystuje najważniejsze 	<p>przymiotników, zdania złożone współrzędnie (i zapisuje je); plan charakterystyki wskazanego bohatera literackiego, plan wydarzeń opowiadania twórczego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia: pisownię podanych słów, użycie dwukropka w podanych przykładach; • uzupełnia podany tekst nawiasami, średnikami; podany tekst właściwie zapisanymi słowami obcego pochodzenia; • w zdaniu wskazuje wyrazy, które tworzą związki wyrazowe; wyrazy poza związkami w zdaniu; • wskazuje: akcent w podanych wyrazach, czasowniki nieprzechodnie; jakie części mowy zastępują podane zaimki; różnice pomiędzy językiem mówionym a językiem pisanym; w podanych zdaniach poszczególne części; w tekście partykuły i wykrzykniki; właściwe formy wyrazów; w podanym tekście argumenty odwołujące się do faktów i logiki oraz argumenty emocjonalne; cechy artykułu prasowego, powieści fantasy, powieści przygodowej w utworze; elementy fantastyczne i określa ich funkcję, elementy komizmu; problem przedstawiony na obrazie; teksty kultury współczesnej, w której obecne są motywy biblijne; wartości, o których mowa w utworach; uosobienie oraz wyrazy dźwiękonaśladowcze i określa ich funkcje; zabiegi, za pomocą których autor nawiązuje kontakt z czytelnikiem; • wskazuje i omawia morały w bajkach; różnice pomiędzy dorosłością a dzieciństwem; • wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji; • stosuje: czasowniki dokonane i niedokonane w odpowiednim kontekście, dwukropkę we własnych tekstach, oryginalną oraz spolszczoną wersję zapisu wyrazów obcych, właściwe formy odmiennych części mowy w kontekście, zasady budowania akapitów, zasady poprawnej pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy we własnym tekście; • tworzy: argumentację potwierdzającą podaną tezę oraz zaprzeczającą jej, charakterystykę wskazanego bohatera literackiego, dialog stosując zasady interpunkcyjne, opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy, pogłębiony opis przeżyć wewnętrznych, trafnie nazywając uczucia oraz stany psychiczne, posługując się bogatym słownictwem; poprawne przymiotniki od podanych rzeczowników; tekst z użyciem poprawnych form; tekst, w którym stosuje pisownię wyrazów z <i>ó</i>, <i>u</i>, <i>rz</i>, <i>ź</i>, <i>ch</i>, <i>h</i>, wielką i małą literą; teksty, poprawnie stosując przecinki; • układa tekst z zastosowaniem średników; • uogólnia, podsumowuje i porównuje; • używa dłuższych i krótszych form zaimków w odpowiednich kontekstach; • używa: przysłówków, partykuł i wykrzykników w tekście; trudnych form czasowników w dłuższym tekście; • właściwie argumentuje; • wskazuje: głoski dźwięczne i
---	---	--	---

<p>(science fiction); powieść fantasy; powieść obyczajowa; powieść przygodowa; scenariusz filmowy, uchodźca; wyrazy dźwiękonaśladowcze;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, do czego służy średnik w wypowiedziach; • wylicza rodzaje perswazji; • wymienia: cechy głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych, ustnych i nosowych; cechy języka potocznego; cechy opisu przeżyć wewnętrznych; różnych typów zdań współrzędnych, zdań złożonych współrzędnie i zdań złożonych podrzędnie; nieodmienne części mowy; części zdania; rodzaje związków wyrazowych; rodzaje zaimków; sytuacje, kiedy akcentujemy wyrazy na trzecią i na czwartą sylabę od końca; zasady pisowni: <i>ą, ę</i> oraz <i>om, on, em, en; ó i u, rz</i> i <i>ż</i> oraz <i>ch</i> i <i>h</i>; wielką i małą literą, stosowania interpunkcji w dialogach, przecinka w zdaniu pojedynczym; sposoby zapisywania wyrazów obcego pochodzenia; motywy biblijne obecne w kulturze; najważniejsze postacie z mitologii; profesje związane z muzyką i telewizją; programy telewizyjne; rodzaje muzeów; elementy: składające się na etykietę językową, na opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych i opis dzieła sztuki; • wypowiada się na temat Henryka Sienkiewicza, Ignacego Krasickiego; • zna treść lektur omawianych w klasie VI. 	<p>konteksty;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia: argumenty, którymi posłużył się autor; związki frazeologiczne pochodzące z Biblii; cechy bajki; części, z których składa się list oficjalny; propozycje interpretacji obrazu; kategorie gramatyczne poszczególnych części mowy; cechy nieodmiennych części mowy; • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego; podmiotu lirycznego w wierszu; specyfiki wiersza; sposobu przedstawienia postaci; • wyszukuje w słowniku potrzebne informacje; • zapisuje poprawnie podane wyrazy; • zastępuje różne wyrazy zaimkami. 	<p>bohaterów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski; • wyjaśnia: funkcję środków stylistycznych, metaforyczne znaczenie przypowieści, sformułowania metaforyczne użyte w tekście, znaczenia dosłowne i przenośne tekstu, znaczenie oraz pochodzenie oraz znaczenie związków frazeologicznych pochodzących z Biblii; przyczyny zapisu podanych wyrazów; • wykorzystuje słownik poprawnej polszczyzny przy tworzeniu tekstów; • wymienia cechy: powieści detektywistycznej w utworze; programów telewizyjnych; • wymienia: wartości, o których mowa w utworze; znane sobie muzea i przypisuje je do podanych kategorii; • wypowiada się na temat: specyfiki komiksu, teatru; sposobu przedstawienia postaci; • wzbogaca podany tekst o elementy urozmaicające; • zapisuje bezokoliczniki od podanych form osobowych. 	<p>bezdźwięczne, ustne i nosowe w tekście; słowa, w których litera i oznacza tylko miękkość głoski, w których – tworzy sylabę; wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny zakorzenienia stereotypów; • wykonuje wykresy zdań; • wymienia: cechy wpływające na melodyjność fragmentu; sytuacje, w których używa się strony biernej i wyjaśnia, dlaczego; • wypowiada się na temat: bohatera, ostatniego zdania w artykule, zaprezentowanych wariacji na temat obrazu; • wypowiada swoją opinię na temat zasad przedstawionych w tekście; • wyraża swoją opinię na temat utworu lub jego fragmentu; • wyraża własny sąd o obrazie, postaciach i zdarzeniach; • zdania pojedyncze nierozwinięte przekształca w zdanie pojedyncze rozwinięte. 	
--	--	---	--	--